IS-SBATAX-IL HADD MATUL IS-SENA (2020) KRISTU HU TEZOR!

Contributed by Frans Galea
Saturday, 25 July 2020

Din hija il- Liturgija tas-Sbatax il-Hadd matul is-sena (2020) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Il-kelma “reli!jon” hi kelma g'a|i|a g'al 'afna, imma bosta o'rajn jiddarsu biha. B’reli!jon huma ma jimma!inaw xejn 'lief sagrifi ji, kmandamenti, sforzi, a'diet u 'in sagrifikat. Fuq kollox ja'sbu li r-“reli!jon” tpo!!i quddiemek sistema ta’ morali li hi mpossibbli g'all-biedem li jfassal 'ajtu fuqha, imma se jkun i!!udikat fuqha. Fit-tmintax-il seklu fi Franza bdiet l-imxija tal-“illumini|mu”, filosofija li g'e||et is-sistema reli!ju|a tal-kontinent Ewropew u nidiet kultura moderna anti-reli!ju|a, anti-moralista, anti-klerikali... f’kelma wa'da anti-kollox li g'andu ri'a ta’ Knisja.

G'al 'afna dan kien “'elsien”. Illum, il-!nus, ingannati minn karikatura falza tal-Kristjane|mu u ta’ Kristu, qed ja'arbu ji!ru mill-Knisja, u anke mill-Knejjes Protestanti. Hawn qed nirreferu g'all-!nus tal-Punent, spe jalment tal-Ewropa, il-benniena tal-Kristjane|mu. X’!ara biex il-!miel tal-A'bar it-Tajba ta’ Kristu qag'ad fuq l-istonku tal-Ewropa li issa qed tirremettih ’il barra? Kif A'bar Tajba setg'et qatt issir katina li l-bniedem ried iqa at minn madwaru?

L-Istorja hi twila u huwa tqil titkellem fuqha fi ftit versi, imma hemm b|onn niddawlu ftit biex nifhmu l-problemi li g'andha l-Knisja fil-Punent, u ma rridux ninsew li a'na qeg'din fil-Punent ukoll. Fl-ewwel tliet sekli, kull min kien Nisrani kien sar hekk g'ax emmen il-Kerigma, il-predikazzjoni mqanqla u qawwija dwar l-A'bar it-Tajba tal-Mulej esù. Din l-A'bar tg'id li Alla hekk 'abb lid-dinja li hu bag'at lil Ibnu l-Wa'dieni biex min jemmen fih ma jintilifx imma jkollu l-&ajja ta’ dejjem. (w. 3, 16). San Pawl jin|el fil-profond ta’ din l-A'bar li ta erta l-bniedem li hu ma'bub minn Dak li 'alqu u li l-Istorja tieg'u hi pro ess ta’ M'abba li tintwera lilu. Kristu kien im'abbar lill-midneb b'ala l-&aruf li tg'abba bid-dnub s'i' ta’ kull ma'luq u da'al Hu g'all-kastig biex kull bniedem li jemmen isir i!!ustifikat, mag'mul !ust mhux bl-opri tieg'u imma bil-merti ta’ Kristu miksuba fil-Mewt u l-Qawmien tieg'U.

Biex tispjega dan kollu b’mod s'i', il-Knisja kienet
tag'mel katekumenat ta’ madwar xi erba snin u mbag'ad il-katekumenu kien jersaq
g'all-Mag'mudija, jekk ja ettah l-Isqof.
Il-Mag'mudija bl-immersjoni kienet tkun it-tmiem tal-katekumenat ta
t'ejjija g'all-adult. Sadanittant
il-Fidi dejjem tikber tag'mel li dak li
jidher minn barra fis-sinjali tal-Mag'mudija, jkun qed ise''u tassew fih. Hekk il-bniedem tad-dnub jeg'ereq fl-ilmijiet
tal-Ispirtu s-Santu u midfun ma’ Kristu, jer!a jqum mieg'u ukoll b'ala bniedem
!did. Imma dan ried jidher mill-mod ta’
&ajja. Kristu mhux teatrini! Jekk fik hemm Kristu, int twettaq l-Opri ta’
Kristu. Kienu s-sinjali tal-g'aqda u
l-im'abba l-iktar li kienu ji!bdu lill-pagani lejn il-Knisja.

Kien |mien ukoll ta’ persekuzzjoni. Meta l-Knisja kellha Fidi qawwija mmens fi
Kristu, dejjem kellha persekuzzjonijiet qawwija. Ma Kostantinu din it-tbatija waqfet. Beda |mien !did. Il-Kristjane|mu, bil-mod il-mod sar
ir-reli!jon tal-Istat. Hi kurju|a kif
l-ewwel Insara ma kinux i'arsu lejn l-A'bar ta’ Kristu b'ala reli!jon imma xi
'a!a aqwa minn reli!jon, xi 'a!a li tmur lil hemm minn reli!jon. Infatti r-Rumani kienu jattakkaw lill-Insara
b'ala “ateji” li ma jemmnux fl-allat u li sa'ansitra kienu qed jisfrattaw
il-familji. X’'in toqg'od tqis kollox,
i|-|ew! akku|i kienu minnhom g'ax fl-allat ma kinux jemmnu, u 'afna familji
sfaw mifruda, kif 'abbar Kristu, meta xi membri minnhom kienu jikkonvertu u
o'rajn le.

Ma’ Kostantinu, il-poplu da'lu alenija fil-Knisja. &afna b’intenzjoni 'a|ina. Il-Knisja ma setg'etx tla''aq biex tag'mel
Katekumenat ma’ kul'add, u dan bil-mod il-mod inqata’ u kul'add beda ji!i
mg'ammed bit-tama li ji!u edukati g'all-Fidi wara. Dawn il-pagani !abu mag'hom
‘mindset’, mod ta’ kif ja'sbuha, pagan.
Flok l-istatwi tal-allat g'amlu dawk ta’ Kristu imma ftit li xejn
inbidlu fil-qalb. Baqg'u ja'sbu li lil
Alla trid tog'!bu biex i'obbok, trid tofrilu s-sagrifi ji, trid tag'mel 'iltek
kollha biex issalva lilek innifsek, u jekk tidneb b’mod serju 'oll
xag'rek u !ib i|-|ejt. Fl-allat antiki
ma kinux jilm'u l-Im'abba li wasslet lill-Iben ta’ Alla jitla’ fuq salib biex
ipatti hu g'ad-dnub tal-bniedem, u issa sabuha bi tqila mmens biex jemmnu
l-A'bar it-Tajba. Din l-A'bar irredu iet
ru'ha f’”reli!jon” ftit li xejn differenti minn ta’ qabel, esi!enti, prepotenti
u Alla sar ibe||a’.

Qajla qajl bdejna nitbeg'du mill-ori!ini. Imma Alla kien iqanqal f’kull |mien nies li
g'arfu li Kristu mhux madmad imma Te|or mo'bi.
Dawn kienu jwettqu 'wejje! li kienu jidhru tal-!enn g'ad-dinja pagana/“mg'ammda”.   Se''et l-imxija tal-'arba lejn id-de|ert,
l-aktar tal-E!ittu fejn numru kbir ta’ Nsara “veri” bdew jg'ixu b'ala eremiti,
wa'edhom jew fi gruppi |g'ar biex ikunu jistg'u jibnu ambjent Nisrani
awtentiku. Wara dawn kien hemm

il-qawmien straordinarju tal-monasteri mal-Ewropa kollha, fejn mill-!did se''
il-fenomenu ta’ “'arba mid-dinja” li uffi jalment kienet “Kristjana”.

Dan kollu qed ng'iduh g'ax illum it-tema tal-Litur!ija
tal-Kelma fl-Ewkaristija hi li Kristu, li d-dinja tib|a’ minnU, li d-dinja
ta'seb li se je'dilha l-'elsien u l-gost tal-&ajja, dan Kristu fil-fatt hu Te|or! Huwa s-sens tal-e|istenza ta’ kollox, hu dak
li jag'ti sens lill-Istorja tieg'ek.
Kulma tinsab g'addej minnu int, sabi' jew ikrah hu Misteru li jg'a!nek
biex tkun tista’ tilqa’ dan it-Te|or.
&afna jg'addu &ajjithom kollha jikkumbattu dan il-pro ess tal-Missier u
hekk jirvinaw &ajjithom u &ajjet
'addie'or. In-Nisrani veru hu dak li
skopra din is-Sorpri|a tal-g'a!eb. B'al
dak li sab li fl-g'alqa ta’ ma!enbu kien hemm te|or mo'bi u mar bieg' kulma
kellu biex jixtriha u jibda j'affer, hekk g'amlu 'afna nies li kienu rashom
iebsa fid-dnub, u mimlijin pre!udizzji fuq il-Knisja. Kemm konver|jonijiet ise''u kuljum!

B'alma dejjem ng'idu: il-Grazzja trid tkun. Kristu jg'id ar u tond: “&add
ma jista’ ji!i g'andi jekk il-Missier li bag'atni ma ji!bdux lejja.” (w. 6, 44).
Altru li mhux qed nag'tu xi 'a!a lil Alla a'na, imma messna
nitkarrbu quddiemU biex jag'tina l-Grazzja l-Kbira li ng'arfu l-ispettaklu
tal-Im'abba li hemm fi Kristu g'alina!
Hu ar li 'add, 'add u 'add minna ma jist'oqqlu din il-Grazzja,
imma b'all-mistag'!eb tal-presepju, min isib lil Kristu jibqa’ skantat,
imbella' u ma'sud bl-g'ana bla tmiem li jkun ir ieva biH.

Salamun mess ma din ix-xorti, imma bl-g'erf kollu tieg'u,
a'na xxurtjati iktar minnu g'ax hu ma kienx jaf x’inhu l-G'id tal-Mulej. Henjin a'na jekk qed in'ossu l-g'atx g'al
Kristu g'ax dan hu sinjal li l-Missier irid li a'na niskopru l-Im'abba tieg'u
li dehret f’Ibnu. G'ax lil dawk li hu g'arafhom mill-bidu, ippredestinahom ukoll biex
jie'du sura xbieha ta’ Ibnu, 'alli dan ikun il-kbir fost 'afna a'wa; lil dawk
li ippredestinahom, sej'ilhom ukoll; lil dawk li sej'ilhom, i!!ustifikahom
ukoll; lil dawk imbag'ad li i!!ustifikahom, sebba'hom ukoll. (Rum. 8, 29-30). Biex sebba'hom? Bil-&ajja g'al dejjem li tibda minn
hawn!

X’differenza minn dak li
ja'sbu 'afna nies, anke li jmorru l-Knisja.

Litur!ija tal-Kelma tal-lum:

Qari I

Qieg'ed nag'tik mo''
g'aref u g'aqli.

1 Slat 3, 5.7-12

Qari mill-Ewwel Ktieb tas-Slaten

F’dak i|-|mien f’Gibg'on
il-Mulej deher lil Salamun fil-'olm bil-lejl. “Itlobni x’nag'tik”, qallu Alla.

U wie!bu Salamun:
“Mulej, Alla tieg'i, lili, qaddej tieg'ek, g'adek kemm qeg'edtni sultan flok
David missieri. I|da jiena g'adni daqsxejn ta’ |ag'|ug', bla ma naf mnejn
g'andi ng'addi. Il-qaddej tieg'ek sab ru'u f’nofs dan il-poplu li int g'a|ilt,
poplu hekk kotran li 'add ma jista’ jg'oddu jew iqisu. Ag'ti, g'alhekk,
lill-qaddej tieg'ek mo'' 'afif biex jifhem, biex jista’ jmexxi l-poplu tieg'ek,
u jag'raf it-tajjeb mill-'a|in; g'ax inkella min jasal biex imexxih, dan
il-poplu tieg'ek ta’ kotra hekk kbira?”.

Il-Mulej
'a gost li Salamun talab dil-'a!a. G'alhekk qallu Alla: “Ladarba tlabt din
il-'a!a, u ma tlabtnix g'omor twil, jew g'ana, jew il-'ajja tal-g'edewwa
tieg'ek – iva, talli tlabt li tag'raf tifhem kif g'andek tmexxi – hawn jien se
nag'mel kif g'edt int. Qed nag'tik mo'' g'aref u g'aqli, hekk li 'add qablek ma
kien hawn b'alek, u anqas warajk ma jkun hawn”.

Il-Kelma
tal-Mulej

R/. Irroddu 'ajr lil Alla

Salm Responsorjali

Salm 118 (119), 57.72.76-77.127-128.129-130

R/. (97a): Kemm in'obbha l-li!i tieg'ek,
Mulej

Mulej, dan hu sehmi,

li n'ares il-kelma tieg'ek.

A'jar g'alija l-li!i ta’ fommok

mill-eluf ta’ flejjes tad-deheb u l-fidda. R/.

Tkun it-tjieba tieg'ek il-fara! tieg'i,

skond il-weg'da li g'amilt mal-qaddej tieg'ek.

Ti!i fuqi tjubitek, biex ikolli l-'ajja;

g'ax il-li!i tieg'ek hi l-g'axqa tieg'i. R/.

G'alhekk in'obb il-kmandamenti tieg'ek,

aktar mid-deheb, mid-deheb l-aktar fin.

G'alhekk jien nimxi dritt fuq il-pre etti tieg'ek,

u nobg'od kull triq qarrieqa. R/.

Tal-g'a!eb huma l-pre etti tieg'ek,

g'alhekk t'arishom qalbi.

It-tifsir ta’ kelmtek jag'ti d-dawl,

ifiehem lil min ma jafx. R/.

Qari II

Ippredestinana biex nie'du
sura xbieha ta’ Ibnu.

Rum 8, 28-30

Qari
mill-Ittra ta’ San Pawl Appostlu lir-Rumani

&uti,
a'na nafu li Alla, ma’ dawk li j'obbuh, ma’ dawk li huma msej'in skond
il-providenza tieg'u, f’kollox ja'dem id f’id g'all-!id tag'hom.

G'ax
lil dawk li hu g'arafhom mill-bidu, ippredestinahom ukoll biex jie'du s-sura
fuq ix-xbieha ta’ Ibnu, 'alli dan ikun il-kbir fost 'afna a'wa; lil dawk li
ppredestinahom, sej'ilhom ukoll; lil dawk li sej'ilhom, i!!ustifikahom ukoll;
lil dawk imbag'ad li !!ustifikahom, igglorifikahom ukoll.

Il-Kelma
tal-Mulej

R/. Irroddu 'ajr lil Alla

Akklamazzjoni qabel l-Evan!elju

ara Mt 11, 25

Hallelujah. R/. Hallelujah

Infa''rek, Missier, Sid is-sema u l-art,

g'ax inti dawn il-'wejje! tas-saltna wrejthom li - kejknin.

R/. Hallelujah

Evan!elju

Imur ibig' kull ma jkollu u jixtri dik l-g'alqa.

Mt 13, 44-52

Qari mill-Evan!elju
skond San Mattew

F’dak i|-|mien esù qal
lid-dixxipli tieg'u: “Is-Saltna tas-Smewwiet tixbah lil te|or mo'bi f’g'alqa, li wie'ed
ra!el isibu u ja'bih, u kollu fer'an imur ibig' kull ma jkollu u jixtri dik
l-g'alqa.

Tixbah ukoll is-Saltna
tas-Smewwiet lil wie'ed neguzjant ifittex !awhar fin; meta sab !awhra tiswa
'afna, mar bieg' kull ma kellu u xtara lilha.

Tixbah ukoll is-Saltna
tas-Smewwiet lil xibka mitfug'a l-ba'ar li fiha jin!abar minn kollox. Meta
timtela jtellg'uha x-xatt, u joqog'du bilqieg'da, ji!bru fil-kannestri dak li
jkun tajjeb u jarmu l-'a|in. Hekk ji!ri fi tmiem id-dinja: l-an!li jo'or!u
jifirdu l-'|iena mill-!usti, u jix'tuhom fil-'u!!ie!a tan-nar; hemmhekk ikun
hemm il-biki u t-tg'a||i| tas-snien.